

Seletuskiri Häädemeeste valla 2018. aasta eelarve juurde

Häädemeeste valla 2018. aasta eelarve on koostatud lähtudes 2011. aasta algusest kehtima hakanud "Kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seadusest" (KOFIS).

Eelarve koostatakse tekkepõhiselt ja viieosalisena: põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeerimistegevus, finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus. 2017. aastal ühinenud Häädemeeste ja Tahkuranna valla raamatupidamist oli varasemalt peetud erinevalt, Häädemeestel tekkepõhisena ja Tahkuranna vallas kassapõhiselt. Eelarves kavandatakse majandustehingud selles perioodis, millal planeeritakse nendega seotud raha laekumine või väljamaksmine. Eelarve peab olema tasakaalus. See kokku moodustab eelarve tulemi. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga. Eelarve on ülejäägis, kui eelarve tulem on positiivne ja eelarve on puudujäägis, kui eelarve tulem on negatiivne.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus § 22 lõike 1 punkti 1 alusel kuulub volikogu ainupädevusse vallaeelarve vastuvõtmine, § 39 lõike 1 alusel tuleb eelarve koostamisel arvestada valla arengukavas sätestatud.

Tahkuranna valla arengukava aastateks 2017-2021 on vastu võetud Tahkuranna Vallavolikogu 28.09.2017.a määrusega nr 9.

Häädemeeste valla arengukava aastateks 2016-2020 on vastu võetud Häädemeeste Vallavolikogu 18.09.2016.a määrusega.

Arengukavasid on eelarve koostamisel arvestatud maksimaalsel võimalikul moel, kuid paljuski nendega arvestamine võimalikuks ei osutunud. Kahest arengukavast ühtse uue arengukava koostamiseks on Häädemeeste Vallavalitsuse poolt moodustatud juhtkomisjon, kes on kokku pannud töörühmad ja ajakava. Arengukava koostamise eelsed rahvakoosolekud on plaanis kõikides suuremates asulates, kokku 6 koosolekut ajavahemikul 22.03-04.04.2018. a. Arengukavades sätestatust ei olnud paljuski võimalik kinni pidada seetõttu, et vallad, valla ettevõtted või MTÜ-d olid saanud erinevaid toetusi, millega ei olnud arvestatud ja tööd tuleb 2018. aastal ära teha. Seetõttu on vaja teha suuri investeeringuid ja kõikide arengukavades olnud plaanidega ei olnud sel korral võimalik arvestada.

Vallaeelarve täitmist korraldab vallavalitsus. Vallaeelarvet täidetakse vastavalt tulude ja kulude loendile. Vallaeelarves ettenähtud assigneeringuid võib kasutada üksnes ettenähtud otstarbeks. Vallaeelarve täitmisel on põhimõtteks tagada vallaeelarves ettenähtud tulude ja kulude täielik ja õigeaegne laekumine ning õigusaktidega Häädemeeste vallale pandud ülesannete täitmiseks vajalike kulutuste õigeaegne finantseerimine vallaeelarves ettenähtud mahus.

Häädemeeste vald on seadnud eesmärgiks tõsta avalike teenuste kvaliteeti, luua soodsad võimalused ettevõtlusega, sh turismitegevusega alustamiseks/parandamiseks, parandada teedevõrku ja uuendada vee- ja kanalisatsiooniobjekte, tagada valla kultuuri-, spordi- ja seltsielu jätkumiseks vajalikud tingimused, tagada kõigi elanikkonna gruppide rahuldav elukvaliteet, anda kõigile lastele võimalus omandada alusharidust koduvallas, tagada võimalused kooliõpilaste mitmekülgseks arenguks, tagada valla üldine heakord ja juurdepääsud rannale ning kaldale ja tagada elukeskkonna turvalisus.

Eelarve II lugemiseks volikogu liikmed ja fraktsioonid ettepanekuid ei esitanud, kõik muudatused eelarves on tehtud vallavalitsuse ettepanekul.

2017. aasta eelarve täitmine

Kuna ühinenud omavalitsuste raamatupidamine oli erinev, ühel kassapõhine, teisel tekkepõhine, lisaks kasutati kohati erinevat konteerimist, siis täitmise juures ei ole võimalik anda võrreldavat üksikasjalikku ülevaadet koos numbritega.

Tuludena laekus eelarvesse 7 749 825.- eurot ja kulutasime 7 353 000.- eurot. Pangajääk oli aasta lõpus 310 300.- eurot.

Suuremate investeeringutena teostati Uulu tööstusala taristu ehitus ja rekonstrueerimine summas 582 901.- eurot, Reieuranna tee rekonstrueerimise lõpetamine summas 68 390.- eurot, Reiu ranna taristu rekonstrueerimine summas 142 457.- eurot, Võiste lasteaia rühmaruumide ja õueala rekonstrueerimine summas 133 660.- eurot, Uulu-Pärnu kergliiklustee I etapi ehitustööd summas 414 220.- eurot, ülejäänud teede ja valgustuste ehitusi kokku ca 150 000.- eurot, Mäeotsa kanalisatsioonipumpla 23 880.- eurot, Häädemeeste hooldekodu projekteerimine koos elektriliini ümbertõstmise kuludega ca 54 000.- eurot ja hajaasustusele 77 139.- eurot. Eelarvesse laekus suurematest tuludest tulumaks, mida laekus ca 42 tuhat eurot planeeritust enam. Ca 9 tuhat eurot laekus enam haridusasutuste tegevusest, ca 7 tuhat

muude kaupade ja teenuste müügist, muudelt residentidelt ca 28 tuhat eurot, sihtotstarbelisi toetusi ca 61 tuhat eurot ning 500 000.- eurot pangalaenu projektide sildfinantseerimiseks. Laenuvõtmise vajadus tekkis, kuna Uulu-Pärnu kergliiklustee rajamisel jäi laekumata 275 000.- eurot, Uulu tööstusala rekonstrueerimisel 167 673.- eurot ja Reiu ranna taristu rekonstrueerimisel 40 000.- eurot. Kõik need summad olid valla poolt ehitajatele kantud, kuid toetust andnud asutustelt polnud vallale tagasi laekunud.

Kulutused on olnud planeeritust suuremad volikogu real ca 4,5 tuhat eurot, sest aasta lõpus maksti välja volikoguesimeeste hüvitised, ca 85 tuhat eurot vallavalitsuste ridadelt, millest ca 80 tuhat eurot moodustasid koondamishüvitised, ca 6,5 tuhat maakorralduse real, kus olid planeeritust suuremad advokaadikulud ning kulud maade munitsipaliseerimisele, veetranspordile ca 75 tuhat eurot, mis kulus PRIA-le tagasimakseks seoses Jaagupi sadama rekonstrueerimisel antud toetuse osalise tagasinõudega, ca 19 tuhat eurot hajaasustuse programmis, veevarustuses ca 56 tuhat eurot, millest ca 42 tuhat oli AS Häädemeeste VK projektide omaosaluste tasumiseks ja ca 14 tuhat eurot AS Häädemeeste VK tegevustoetuseks, ca 5 tuhat Häädemeeste raamatukogus, ca 5 tuhat Häädemeeste huvikeskuses, ca 9 tuhat Häädemeeste lasteaias, ca 23 tuhat eurot Tahkuranna Lasteaed Algkoolis (TLAK) peamiselt investeringuteks, investeringutest tingitud majanduskuludeks (väikevahendid jms) ning huvihariduseks (kulud kanti huvihariduse rea asemel asutuste kaudu), ca 6 tuhat eurot Uulu Põhikoolis huvihariduseks (kulud kanti huvihariduse rea asemel asutuste kaudu, ca 26 tuhat eurot Häädemeeste Keskkoolis, õpilaspearaha teistele omavalitsustele ca 9 tuhat eurot, ca 20 tuhat eurot Häädemeeste Hooldekodus.

Kulutused on olnud planeeritust väiksemad valla teede ehitusel ja hooldusel ca 39 tuhat eurot, kus Häädemeeste poolel jäi raha peamiselt alles teede hoolduse osas, ca 7 tuhat eurot Uulu tööstusala rekonstrueerimisel, ca 111 tuhat eurot Uulu-Pärnu kergliiklustee rajamisel, kus ehitus jäi ilmastiku tõttu sügisel pooleli, ca 6 tuhat eurot Uulu Kultuuri ja Spordikeskuse (KSK) real, ca 5 tuhat Kabli seltsimajas, ca 10 tuhat eurot Häädemeeste muusikakoolis, ca 30 tuhat huvihariduselt, kuid kulud kanti tegelikult allasutuste eelarvete kaudu, ca 18 tuhat toimetulekutoetustelt ning ca 19 tuhat perekondade sotsiaalselt kaitselt.

2018. aasta eelarve maht

Häädemeeste valla 2018. aasta eelarve I lugemisel oli tulude, kulude ja finantseerimistingute kogumahuks 7 763 244.- eurot. Eelarve II lugemiseks on eelarve suurenenud 262 000.- eurot, kogumahuks on 8 025 244.- eurot. Häädemeeste valla eeldatavad põhitegevuse tulud on 6 460 518.- eurolt tõusnud II lugemiseks 6 497 518.- eurole. Põhitegevuse kulud koosnevad neljast osast: antavad toetused tegevuskuludeks summas 446 562.- eurot, personalikulud 3 363 080.- eurot, muud kulud 81 000.- eurot ja majandamiskulud 1 668 947 eurot, s.h reservfond 81 000.- eurot. Põhitegevuse kulud on tõusnud 5 467 589.- eurolt II lugemiseks 5 559 589.- eurot.

Kokku põhitegevuse tuleml 937 929.- eurot.

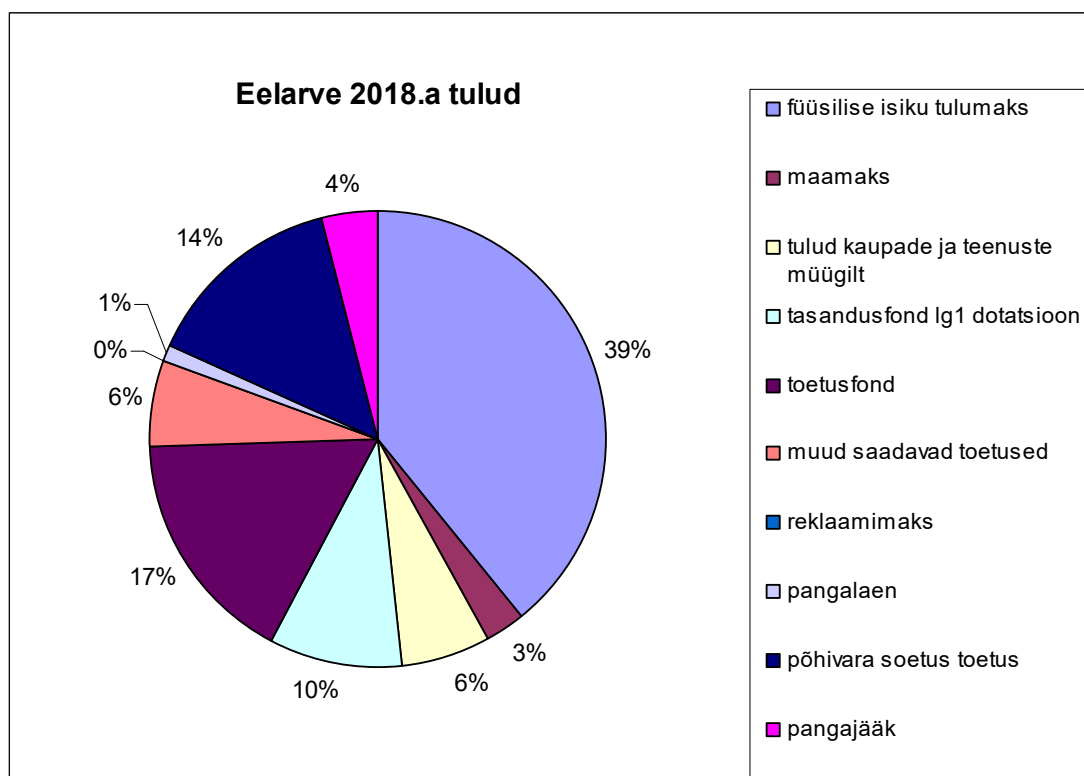
Investeeringute kogumahuks kokku 830 229.- eurot. Investeeringuid on plaanis 1 879 555.- euro eest, mis moodustab 23,4 % eelarve mahust. Investeeringutest endise Tahkuranna valla osale on planeeritud ca 0,63 miljonit eurot ja endise Häädemeeste valla poolele poole rohkem, ehk ca 1,25 miljonit eurot. 1 879 555.- eurost on toetusi 704 829.- eurot ja oma raha 1 174 726.- eurot. Oma rahast omakorda 300 000.- eurot on laen, 320 000.- eurot ühinemistoetus ja 554 726.- eurot valla eelarvelistest vahenditest.

Seisuga 01.01.2018 oli Häädemeeste valla rahaliste vahendite jäägiks 310 371.- eurot. Netovõlakoormus on 5,92 %, lubatud on 20 %.

I Tulud

Tulude maht 2018. aasta eelarve I lugemisel oli 7 763 244.- eurot. Eelarve II lugemiseks on planeeritud tulude mahuks 8 025 244.- eurot, mida on 262 000.- eurot rohkem kui eelarve I lugemisel. 2017. aasta oli tulude maht 7 749 825.- eurot. Põhitegevuse tulusid on planeeritud 6 497 518.- eurot.

Tulude kavandamisel on aluseks tänavune tegelik laekumine, kalkulatsioonid ja üleriigilised arengutendentsid, sh. teave menetluses olevast riigieelarvest.

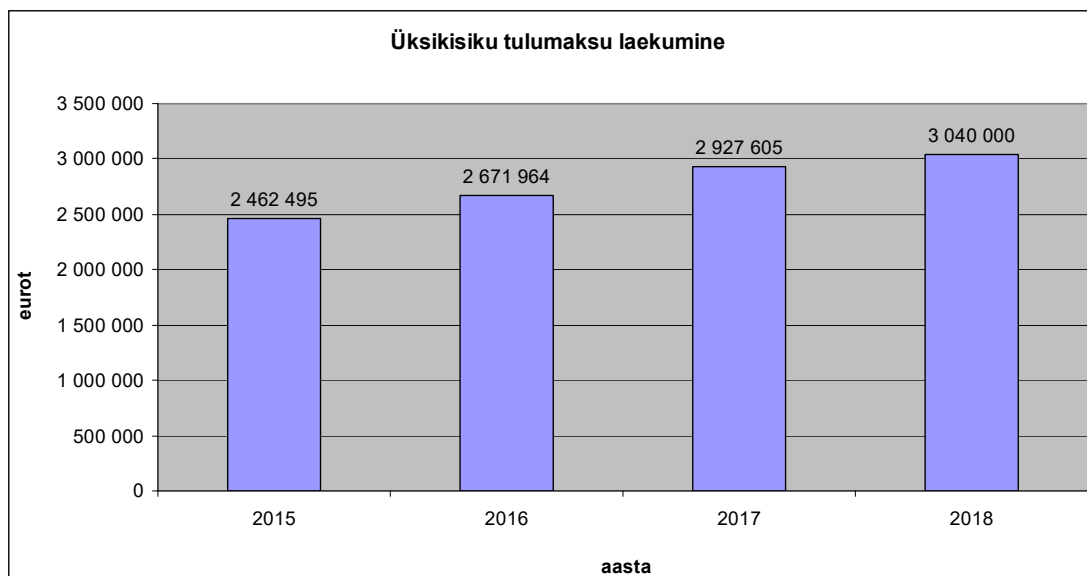

Joonis 1 Eelarve 2018.a tulud

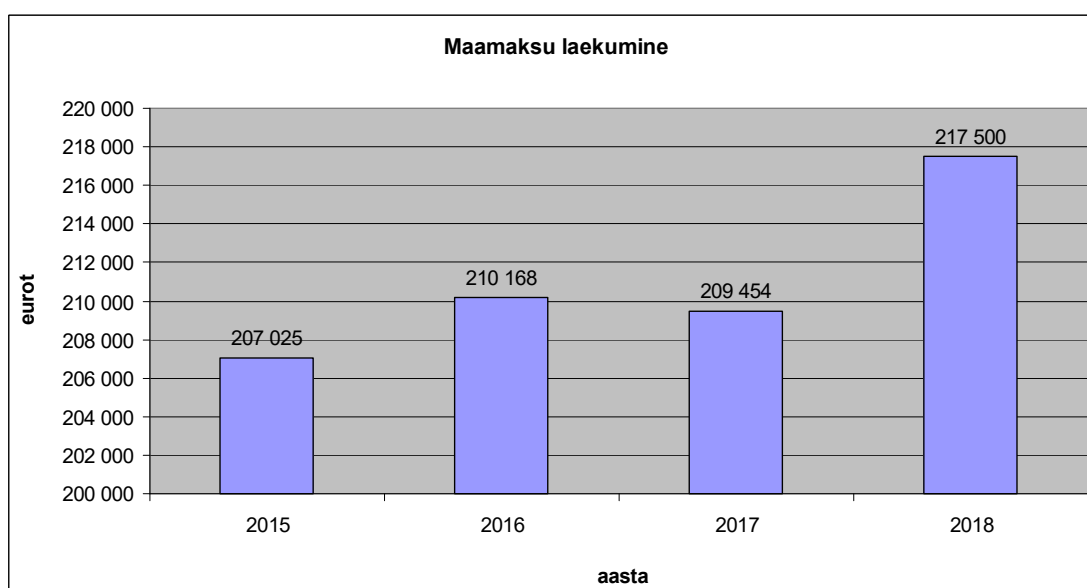
Maksud

Maksudena on laekumisi kavandatud 3 295 500.- eurot, mis moodustab kogutuludest 41,1 %. Maksutulu on II lugemisega planeeritud juurde 37 000.- eurot, kõik tulumaksu reale.

Tulumaksu on 2018. a. eelarves planeeritud 3 077 000.- eurot, maamaksu 217 500.- eurot ja reklaamimaksu 1 000.- eurot. 2017. aastal laekus tulumaksu 2 927 605.- eurot. Käesolevaks aastaks planeeritakse eelarvesse tulumaksu laekumise tõusu 5,2 %, kuid eelduslikult peaks tegelik laekumine tulema suurem. Suurema laekumise korral on võimalik koostada lisaelarve. Maamaksu on käesolevasse aastasse juurde planeeritud 7 500.- eurot, mis on tingitud maamaksu ühtlustamisest, kus endise Tahkuranna valla osas tõusis maamaks 0,3 % punkti.

Joonis 2 Üksikisiku tulumaksu laekumine 2015 - 2018 .a¹

Joonis 3 Maamaksu laekumine 2012 – 2018.a²

¹ 2015-2017 täitumine, 2018.a prognoos

Muud tegevustulud

Kaupade ja teenuste müügist on laekumisi kavandatud 503 645.- eurot, mis moodustab kogutuludest 6,5 %.

Riigilõivu laekumist on planeeritud 11 500.- eurot. Kohaliku omavalitsuse eelarvesse laekub vallasekretäri toimingutelt võetav riigilõiv, ehitus- ja kasutusloa väljastamise eest võetav riigilõiv ja kauplemislubade riigilõiv. Laekumine liitumislepingutelt 4 000.- eurot. Laekumine õiguste müügit (peamiselt OÜ Golfer) 35 000.- eurot hoonestusõiguse tasu. Pärnu Bay Golf Links golfiväljakute alune maa kuulub vallale ja maa hoonestamiseks sõlmiti valla ning OÜ Golfer vahel 2004. aastal 66ks aastaks hoonestusõiguse leping. Laekumine muude kaupade ja teenuste müügit 4 000.- eurot. Laekumine üüri ja rendituludelt 15 000.- eurot. Laekumine spordi- ja puhkeasutustelt 1 500.- eurot, muudelt toodetelt ja teenustelt 3 850.- eurot ja toetatud töötamise eest 4 474.- eurot. Laekumisi haridusasutuste majandustegevusest on kavandatud 155 000.- eurot (lasteaia toiduraha, tasuline toitlustamine koolis, teistelt omavalitsustelt koolituskulude katteks), laekumised kultuuriasutustest 1 000.- eurot, laekumised sotsiaalasutustest (hooldekodu) 224 000.- eurot, ajalehe tulu (reklaamide müük) 1 500.- eurot. Laekumist vee erikasutusest on planeeritud 16 000.- eurot, saastetasudelt 8 616.- eurot ja eespool nimetatata muudelt tuludelt 18 205.- eurot. Kinnisvara müügist tulu ei ole planeeritud.

Toetused

2018. aasta eelarvesse on toetusi planeeritud 3 615 799.- eurot. Toetused moodustavad eelarvest 46,6 %.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu laekub vallale 196 439.- eurot teede remondiks, hajaasustuse programmi osas 25 000.- eurot ning Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusest 167 673.- eurot Uulu tööstusala taristu rekonstrueerimiseks ja laiendamiseks (töö tehtud ja kulud tasutud 2017. aastal), 275 400.- eurot Uulu-Pärnu kergliiklustee I etapi ehitamiseks (ehitus pooleli), 299 053.- eurot Häädemeeste aleviku kergliiklustee ehitamiseks, 37 000.- eurot Uulu-Pärnu kergliiklustee II etapi keskkonnamõjude hindamiseks ja projekteerimiseks ning Leader programmist 40 000.- eurot Reiu ranna parkla ja selle ümbruse rekonstrueerimiseks (ehitatud ja tasutud 2017. aastal), 40 000.- eurot Suurküla rannatee rajamiseks, 19 300.- eurot väiksemateks investeeringuteks Treimani ja Reiu randadesse ning 24 000.- eurot

Jaagupi sadamasse veetrassi ja valgustuse rajamiseks. Muid saadavaid toetuseid on planeeritud 15 000.- eurot. Lisaks on planeeritud laekumine Päästeameti kaudu 14 357.- eurot elamispindade ohtlike küttekollete rekonstrueerimiseks või nende asemele uute rajamiseks.

Käesoleva eelnõu järgi on riigieelarvest Häädemeeste vallale toetusfondi suuruseks planeeritud 2 030 598.- eurot. Toetusfond on võrreldes eelmise aastaga suurenenud oluliselt, seda tasandusfondina, õpetajate palkadeks, lasteaiaõpetajate palkade ühtlustamiseks, sotsiaaltoetusteks ning huviharidusele. Küll aga pole jätkuvalt suurenenud toetus valla teedele.

Lisaks on Häädemeeste valla eelarvesse planeeritud ühinemistoetus 298 750.- eurot ja laekumine huvihariduse tegevuste rahastamiseks summas 133 229.- eurot.

Lisaks

Pangajääk oli aastavahetusel 310 300.- eurot.

Laenu võtmist on planeeritud eelarve II lugemisega suurendada 225 000.- euro võrra, kokku 300 000.- euronit investeeringute omaosaluste maksmiseks.

II Kulud

Kulude üldmahuks koos kapitalikuludega on kavandatud 2018. aasta eelarves 8 025 244.- eurot. Häädemeeste valla 2018. aasta eelarve kulude planeerimisel on arvesse võetud eelkõige kulutused omavalitsusele seadustega pandud kohustuste täitmiseks ning lepinguliste kohustustega seotud kulutused.

Käesoleva eelarvega on plaanis palkasid tõsta Kabli ja Häädemeeste lasteaedade õpetajatel, et saavutada riigi poolt etteantud miinimumpalk. Seetõttu on veidi plaanis tõsta ka samade asutuste juhtide palkasid. Lisaks seadusega ette antud miinimumpalga tõusust tingitud muudatustele on muutunud valla ametnike palgad täiesti uue struktuuri tõttu. Vallavalitsuse suure personalikulu sisse mahub ca 50 tuhande euro eest koondamisrahade maksmist (tasutakse ühinemistoetuse eest), lisaks samade ametnike palgakulu töötamise eest aasta alguses 2-3 kuud. Kooliõpetajate palkasid on plaanis tõsta Metsapoole Põhikoolis ja Häädemeeste Keskkoolis, kus õpetajate palk saab olema riigi poolt etteantud miinimum, ning piirkondade vahelise võrdsuse lähendamiseks eelarve II lugemise käigus veel mõlemale koolile õpetaja kohta ca 200.- eurot preemiateks. Uulu Põhikoolis ja Tahkuranna Lasteaed Algkoolis jääb

kooliõpetajate palgafond koos lisatasudega samaks, mis oli 2017 aastal. Seetõttu paneb Häädemeeste vald ca 70 000.- eurot oma vahenditest kooliõpetajate palkade maksmiseks raha juurde.

Muud olulisemad muutused võrreldes 2017. aastaga on eraldi välja toodud seletuskirjas vastavates alapunktides.

Eelarve analüüs:

Kuluvaldkond	2017	2018 .a. esitatud, II lugemine	2018 osakaal %
Üldised valitsussektori teenused	809 650	902 474	11,25
Avalik kord ja julgeolek	3 850	2 000	0,02
Majandus	1 741 291	1 168 595	14,56
Keskkonnakaitse	8 933	10 500	0,13
Elamu- ja kommunaalmajandus	269 738	368 784	4,60
Tervishoid	4 586	15 164	0,19
Vabaaeg, kultuur ja religioon	519 248	700 549	8,73
Haridus	3 181 908	3 300 677	41,13
Sotsiaalne kaitse	568 750	838 501	10,44
Finantseerimine	245 046	718 000	8,95
Kokku	7 353 000	8 025 244	100

01 Üldised valitsemissektori teenused

Siia on kavandatud halduskulud omavalitsusorganite – Häädemeeste Vallavolikogu ja Häädemeeste Vallavalitsuse tegevuseks; muud üldised teenused; kulud Häädemeeste valla osalemiseks omavalitsuste ühistegevuses; reservfond ja valitsussektori võla teenindamine (laenud, intressid). Kuludeks kokku on planeeritud 902 474.- eurot.

Vallavolikogus on 19 liiget ja komisjonid. Eelarvesse on kulusid planeeritud 26 786.- eurot. Kulu on planeeritud lähtuvalt volikoguliikmete ja esimehe hüvitiste suurusele. Tegemist on ligemale 6,5 tuhande euro võrra väiksema summaga, kui oli kahe

volikogu ülalpidamiseks planeeritud 2017 aastal. Tegelikult kulus tänasest planeeritavast summast koondamishüvitiste tõttu rohkem ca 11 tuhat eurot.

Vallavalitsuses kajastatakse kõikide ametnike töötasukulud, lisaks koristajad ja kütja. Eelarvesse on planeeritud koondamishüvitised ca 50 tuhat eurot ning samade ametnike palgakulud 2-3 kuud kuni koondamiseni. Kui 2017. aastal pidi vallavalitsuste reaalne kuluma palgafondiks peaaegu 500 tuhat eurot, siis tegelikult oli Häädemeeste poolel veel ligemale 54 tuhande euro eest palgafondi kulu teistel riigil, nagu sotsiaaltöökeskus, valla sport ja teed. Lisaks kulus aasta lõpus koondamiseks ca 80 tuhat eurot. 2018. aasta 1. aprillist rakenduva struktuuri ning tänaseks vallavanema poolt kinnitatud töötasude järgi saaks vallavalitsuse palgafond aasta kohta olema ca 493 tuhat eurot, ehk varasemast ligemale 61 tuhat eurot väiksem. Protsentuaalselt teeb see ca 11 % kokkuhoidu valla valitsemiskuludel. Sama tööde tegevate inimeste arv langeb varasemalt 27,45 ametikohalt 19,45 ametikohani. Kui ametnik täidab mitut funktsiooni, siis kulude klassifitseerimisel lähtutakse suurema osatähtsuse põhimõttest. Kui vastavate ametnike majandamiskulusid pole võimalik tegevusalade kaupa eraldi näidata, siis klassifitseeritakse need kulud vallavalitsuse kuludena. Vallavalitsuse real on 5 118.- eurot noorte sportlaste premeerimiseks ja erinevateks kultuuri- ja vaba aja sisustamise üritusteks. Eelarve II lugemise eelselt on vallavalitsuse eelarvet suurendatud 4 907.- eurot. Eelarvesse on lisatud sotsiaaltöökeskuse sõidukite majanduskulude reaalne 5 000.- eurot ning maha on võetud eelarve tasakaalu saamiseks 93.- eurot kultuuri ja vabaaja sisustamise reaalne. Kokku on eelarvesse vallavalitsuse kulutusi planeeritud 657 218.- eurot, sellest palgafond 563 650.- eurot.

Reservfondi on planeeritud 2018. aasta eelarvesse 81 000.- eurot, mida on 6 000.- eurot rohkem kui I lugemisel. Reservfondi on planeeritud 1 % valla eelarvest.

Muud üldised teenused 2018.a. eelarvesse on planeeritud 127 000.- eurot. Siin näidatakse Ühenduste liikmemaks ning POL'i muud kulud peale liikmemaksu, Pärnumaa Spordiliidu tegevustoetus, maakondlike ühisürituste kulude katmine, SAPA tegevustoetus ning maakondlike haridus- ja noorsooürituste kulude katmine. Eelarve on muidu koostatud 2017. aasta tasemel, kuid juurde on lisatud endise Tahkuranna valla poolt sõlmitud kokkuleppe alusel 50 tuhande euro suurune omaosaluse maksmine Pärnu linnale seoses Linnalise meetme kaudu ühiselt ehitatava lasteaia rajamise kuludega, kus arvestuseks on omaosa maksmine lasteaia ehitusel 10 lasteaia kohta eest. Kohad on vajalikud, sest lapsed ei mahuks Uulu lasteaeda ära ning

osale Reiu külast on töökohtade asukohtade tõttu ning lasteaedade kauguse tõttu otstarbekam viia lapsed Pärnu linna lasteaedadesse. Kohtade puudumisel ja vallapoolse rahastuseta oleks inimesed sunnitud end oma kodudest välja kirjutama, et Pärnu linna lasteaedadesse kohta saada.

Valitsussektori võla teenindamiseks kulub 10 200.- eurot, see kulub pangalaenu intressideks.

Õppelaenu makseteks on kavandatud 270.- eurot.

02 Riigikaitse

03 Avalik kord ja julgeolek

Kuludena on ettenähtud rahalised vahendid korteri majandamiseks 2 000.- eurot, mis on välja üüritud.

04 Majandus

Majanduse kulude alla kuuluvad kulutused maakorraldusele, vallateede korrashoiuks, ja muuks majandusalase tegevuse haldamiseks. 2018. aasta eelarvesse on kokku planeeritud majandusele 1 168 595.- eurot. 2017. a. oli summa ligemale 600 tuhat eurot suurem, kuna endise Tahkuranna valla poolel olid suured projektid: Uulu tööstusala infrastruktuuri rekonstrueerimine ja laiendamine, Uulu-Pärnu kergliiklustee rajamine (jäi pooleli) ja Reiu ranna rekonstrueerimine.

Maakorralduse all on arvestatud maade munitsipaliseerimise, maamõõtmise, advokaadi- ja notarikuludeks 12 800.- eurot.

Veetranspordi all on arvestatud 42 750.- eurot, mis on plaanitud kulutada Jaagupi sadama rekonstrueerimiseks. Summast 24 000.- eurot on planeeritud veetrassi ja välisvalgustuse peale ning 18 750.- eurot Interregi projektile. 2017. aasta lõpus maksis vald ca 75 tuhat eurot tagasi PRIA-le, kus tehti vallale ettekirjutus raha reeglitevälise kasutuse eest. Antud teemal käib vald PRIA-ga kohut.

Vallateede korrashoiu kulud on planeeritud tagamaks aastaringelt valla teedevõrgu ja tänavate korrashoidu. 2018. aasta eelarves on planeeritud kokku 296 439.- eurot. Sellest 100 000.- eurot on kavandatud teede hoolduseks ja 196 439.- eurot teede renoveerimiseks, millest kõik on riigilt otse laekuv raha. Täpsem investeerimise maht ja kohad selguvad teehoiukavaga.

Teehoiuks mõeldud raha riik jätkuvalt ei tõstnud, kuigi lähtuvalt teedevõrgu pikkusele peaks KOV-ide osakaal olema kordades suurem, et tagada elementaarne teehooldus ja

hädavajalikud investeeringud. Lähtuvalt teedevõrgust ja endise Tahkuranna valla positiivsetest kogemustest on käesolevas eelarves planeeritud kogu riigilt laekuv raha teede ehitamiseks. Kogu hoolduseks mõeldud kulu on võetud valla ülejäänud vahenditest. Näiteks endise Häädemeeste teedevõrgu eest laekuv summa oli 2017. aastal 113 402.- eurot, kuid selline summa on kulutatud investeeringuteks viimase 3 aasta jooksul kokku. Kui 2017. aastal laekus riigilt 83 039.- eurot endises Tahkuranna vallas teede investeeringuteks, siis 3 aastaga kulutati teede investeeringuteks ca 650 tuhat eurot, lisaks toetustega rajatud Uulu-Pärnu kergliiklustee I etapp, Reieuranna tee rekonstrueerimine ning Uulu tööstusala teedevõrk koos kergliiklusteedega.

Kaubandusele on planeeritud 21 000.- eurot. Sellest 20 000.- eurot on planeeritud Uulu turu rajamiseks. 2017. aastal tellis vallavalitsus elektriliitumise, kuid ehituse keerukuse tõttu ei olnud seda võimalik kiiresti rajada, seetõttu jäi ka rajatis eelmisel aastal püstitamata. Turuhoone rajas endine Häädemeeste vald Häädemeeste alevikku.

Uulu-Pärnu kergliiklustee I etapi kuludeks on planeeritud 127 800.- eurot, mis on plaanis kulutada 2017. aastal pooleli jäänud kergliiklustee lõpuni ehitamiseks. Eelmisel aastal jäi tee lõpuni ehitamata, kuna ilmastik ei lasknud teed ära asfalteerida. Tööd on plaanis lõpetada mai kuu jooksul. Kergliiklustee I etapp sisaldab ca 1 km pikkust kergliiklusteed Uulust Merekülla koos Uulu kanalit ületava sillaga ning tänavavalgustust Uulust kuni Reiu külas asuva Kulla teeni. Projekti väliselt, ehk Teehoiukava investeeringute kohaselt oli plaanis kanalit kuni Karu teeni olev Muuli tee viia mustaktte alla, kuid ilmastiku tõttu see eelmine aasta ei õnnestunud. Leping on tehtud volikogu loal nii, et mustkate rajatakse käesoleva aasta juuni kuuks. Kergliiklustee ja valgustuse tööde teostamisel on kasutada EAS abiraha.

Uulu-Pärnu kergliiklustee II etapi kuludeks on planeeritud 44 000.- eurot, mis on plaanis kulutada kergliiklustee keskkonnamõjude hindamiseks ja projekteerimiseks. Tee on plaanis rajada Postiteest Pärnu linna piirini. Tööde teostamisel on kasutada EAS abiraha.

Häädemeeste kergliiklustee rajamiseks on planeeritud käesolevasse eelarvesse 419 500.- eurot. Kergliiklustee on plaanis rajada Häädemeeste aleviku piires. Tööde teostamisel on kasutada EAS abiraha.

Turismile on planeeritud 78 000.- eurot, mis on plaanis kulutada Suurküla rannatee rajamiseks Häädemeeste alevikus, et rajada ligipääs merele. Summast 40 000.- eurot on lubanud tasuda PRIA läbi Pärnu Lahe Partnerluskogu.

Muudeks majandamiskuludeks on planeeritud 99 150.- eurot. Sellest 17 830.- eurot on arvutihooldus ja koristaja töötasu, 23 200.- eurot kinnistute-, hoonete- ja ruumide majandamiskulud ja 12 000.- eurot rajatiste majandamiskulud. Varasemalt oli sel real Tahkuranna poolel haljastuse kulud, kuid nüüd on need omaette valdkonna all. Lisaks on muu majanduse all 15 000.- eurot AS Häädemeeste VK tegevustoetust, et ettevõtte ära majandaks ning 18 000.- eurot nn. investeeringuid, milledest toetatakse 2 veevõtukohta rajamist (Oni veevõtukoht Uulu tööstusalal ja kokkuleppeline omaosa tasumine koos ettevõtjatega mahuti rekonstrueerimisel Võiste tootishoonete juures) ning ca 8 tuhat eurot Laadi külas Mai kinnistul kraavide probleemi lahendamiseks.

Reiu ja Treimani randadesse väikevormid ja viidad kokku 24 511.- eurot, millest omaosa 5 211.- eurot. Kulu on planeeritud Treimani randa viitade jms jaoks ning Reiu randa väikevormidele ning viitadele.

Reiu rand majanduskuludeks 2 000.- eurot.

05 Keskkonnakaitse

Kulutused on planeeritud jäätmekäitlusele 10 500.- eurot.

06 Elamu- ja kommunaalmajandus

Elamu ja kommunaalmajanduse alla kuuluvad kulud veevarustusele, tänavavalgustusele, elamu- ja kommunaalmajanduse haldamisele ning heakorrale. 2018. aastal on selleks kokku planeeritud 368 784.- eurot.

Veevarustuse kuludeks on planeeritud 162 600.- eurot, mida on 62 600.- eurot rohkem kui eelarve I lugemisel oli. Kuludest peamised summad on 86 457.- eurot, mis on planeeritud OÜ Vesoka investeeringu omaosa tasumiseks, mille eest rekonstrueeritakse koos KIK-i toetusega Uulu biopuhasti ja eelarve II lugemiseks lisandunud AS Häädemeeste VK investeeringu omaosa 62 600.- eurot Kabli biopuhasti rekonstrueerimiseks.

Hajaasustuse programmi kuludeks on planeeritud kokku 50 000.- eurot, millest pool on valla vahenditest ja pool riigi poolt. Kogu projekti mahust võib see moodustada maksimaalselt 66,7 %. Ligemale pool mahust on 2017 aastal laekunud taotluste finantseerimiseks ning teine pool 2018 aastasse planeeritud osa.

Tänavavalgustuse kulude all on arvestatud 80 000.- eurot, millest 30 000.- eurot on planeeritud majanduskuludeks ja 50 000.- eurot investeeringuteks. Investeeringutena

on plaanis Reiu, Mereküla, Uulu ja Laadi küla mitmetel teedel rajada tänavavalgustus. Ehitusprojekt koostati 2017. aastal. Tegvus on kooskõlas Teehoikavaga.

Kalmistute hooldamiseks on eelarveprojekti 42 998.- eurot, millest 29 740.- eurot personalikuludeks ja 13 258.- eurot inventarile, rajatiste majandamiskuludeks ja Pärnu linnale Uulu kalmistu hoolduskuludeks. Kulud on 2017. aasta tasemel.

Haljastusele on planeeritud 28 116.- eurot, millest ca 18 tuhat eurot on Tahkuranna pool haljastuse tööd, mida teostab hanke korras valla vee-ettevõtte OÜ Vesoka ja ca 10 tuhat eurot Häädemeeste poole haljastuse kulud. Kulud on 2017. aasta tasemel.

Korterite majandamiseks on eelarveprojekti ette nähtud 5 070.- eurot. Korterid asuvad endise Häädemeeste valla poolel.

07 Tervishoid

Kulud on ettenähtud valla perearstide ja apteegi majanduskulude ning personalikulude katmiseks summas 15 164.- eurot.

08 Vabaaeg, sport, kultuur

Selle tegevusala all näidatakse kulutused spordile, vabaajale, kultuurile ja noorsootööle. Kultuuri halduskulude eesmärgiks on avalike raamatukogude ülalpidamiskulude katmine, kohaliku kultuurielu edendamine, ülevallaliste ja piirkondlike kultuuriürituste toetamine, laste sportlik kasvatus, vallalehe toimetamine. Kulude kogumahuks on 2018. aasta eelarvesse planeeritud 700 549.- eurot.

Uulu Kultuuri ja Spordikeskuse (KSK) eelarve on 130 700.- eurot. Kulutused on ette nähtud KSK juhataja, treenerite ja ringijuhtide töötasudeks, seda 67 000.- eurot, Jõulumäe toetuseks 2 000.- eurot ja 51 700.- eurot majandamiskuludeks, milledeks on inventari soetamine, administreerimiskulud, koolitus- ja lähetuskulud, sõidukite majandamine, erinevad üritused, spordiürituste läbiviimine ning 10 000.- eurot sihtotstarbelisi eraldusi erinevate ürituste ning külade ja seltside toetamiseks. KSK ruumides toimuvad Uulu Põhikooli ja Uulu Lasteaia üritused ning sportimine, lisaks vallaelanikele kõikvõimalikud üritused, huviringid ja treeningud. Kulud on 2017. tasemel.

Häädemeeste spordi kuludeks on planeeritud 11 694.- eurot, mis on majanduskulud ja sisaldavad võistlustel käimisi, võistluste korraldamisi ja inventari ostmist. Varasemalt oli kulureal ka sporditöötaja töötasu, kuid edaspidi hakkab sama tööd ühe ülesandena täitma kultuurinõunik ja tema töötasu on arvestatud vallavalitsuse reale.

Uulu raamatukogu kuludeks on planeeritud 20 460.- eurot. Selles sisaldub raamatukogu juhataja töötasu, raamatute ja ajakirjanduse tellimine, bürookulud, koolituskulud ning inventari kulud.

Võiste raamatukogu eelarveks on kavandatud 20 850.- eurot. Eelarvesse on planeeritud raamatukogu juhataja töötasud, koolituskulud, kütte- ja elektrikulud, raamatute ja ajakirjanduse tellimine ning kulud inventarile.

Häädemeeste raamatukogu eelarveks on kavandatud 84 950.- eurot. Eelarvesse on planeeritud 60 565.- eurot personalikuludeks. Kulud sisaldavad raamatukogu personali töötasusid, koolituskulusid, kütte- ja elektrikulusid, raamatute ja ajakirjanduse tellimist ning kulusid inventarile. Häädemeeste raamatukogu all on kokku 4 raamatukogu: Häädemeeste, Kabli, Treimani ja Massiaru.

Ringhäälingu- ja kirjastamisteenuste – Liiviranna eelarves – kokku 14 000.- eurot, millest 10 000.- eurot on planeeritud vallalehe trükkimisele, kojukandele ja muudele majanduskuludele ning 4 000.- eurot tööjõukuludeks (ajalehe küljendus). Ajalehe toimetamisega tegelevad arendusnõunik ja arendusspetsialist ning nende palgad on arvestatud vallavalitsuse real. 2017. aastal olid kahe lehe kulud kokku üle 27 tuhande euro, kuid sellest tegelikult ligemale 10 tuhat eurot moodustasid Tahkuranna vald 25 raamatuga seonduvad kulutused.

Noorsootöö kuludeks on planeeritud 30 060.- eurot, see sisaldab personalikulusid 21 040.- eurot, noorteühenduste liikmemaks 150.- eurot ja majandamiskulusid 8 870.- eurot. Noorsootöö on endise Tahkuranna territooriumil oleva noortekeskuse kulurida. Noortekeskusel on ruumid ja personal nii Uulus (KSK-s) kui Võistes (Tahku Tares). 2017. aastaga võrreldes on eelarve vähenenud olulisel määral, sest algselt noorsootöö reale kantud huvihariduse rahad kanti kuludena maha teiste allasutuste kaudu. Kulud kanti huviringide tegelike toimumiskohtade järgi.

Tahku Tare kuludeks on planeeritud 39 300.- eurot, millest 37 300.- eurot majanduskuludeks, millest omakorda 12 600.- eurot investeeringu omaosaks ja 2 000.- eurot väiksemate projektide omaosadeks. Arvestuslik toetus personalikuludeks on 14 000.- eurot. Investeeringuna tehakse külaseltsi eestvedamisel koos PRIA rahadega saunaruumide rekonstrueerimine.

Kabli Seltsimaja kuludeks on planeeritud 201 768.- eurot, millest 24 334.- eurot personalikuludeks. Eelarvele on II lugemise käigus juurde lisatud 170 000.- eurot investeeringuteks. Ühinemiseelne Häädemeeste vald müüs mõned aastad tagasi maha

Kabli koolimaja ja lubati kogukonnale, et saadud raha (ca 45 tuhat eurot) panustatakse Kabli seltsimajja. Ca 5 tuhat on maksma läinud juba varem koostatud projekt ning nüüd on saanud maja kasutav MTÜ kaks toetust, kus omaosa 20 tuhat eurot, ehk kokku 40 tuhat eurot. Tööde käigus vahetatakse katus ja rekonstrueeritaks saal koos uste ja akende vahetusega. Arvestades sellisel kujul ehitust, siis oleks äärmiselt kummaline jätta tegemata hoone soojustus ja välisfassaad. Vallavalitsus võttis kontrollpakkumise ja sai soojustuse, uue fassaadi, vundamendi rekonstrueerimise ja maakütte paigaldamise hinnaks ca 120 000.- eurot. Lisaks vajalikud tööd seinte tugevdamise jms-ga, kokku kuni 10 000.- eurot. Seega on arvestatud investeeringuna kokku 170 000.- eurot. Kuna hoones toimetamine on plaanis täielikult üle anda külaseltsile, siis seeläbi on plaanis ära kaotada majas tegutsev allasutus ja anda ülesanded koos vajalike rahaliste vahenditega üle külaseltsile.

Treimani Rahvamaja kuludeks on planeeritud 46 917.- eurot, millest 34 518.- eurot personalikuludeks.

Häädemeeste huvikeskuse kuludeks on planeeritud 55 628.- eurot, millest 28 580.- eurot personalikuludeks ja 10 000.- eurot investeeringuks. Investeeringuna on plaanis saali põranda vahetus.

Häädemeeste muuseumi kuludeks on planeeritud 7 562.- eurot, millest 4 589.- eurot personalikuludeks.

Pätsiplatsi hooldamiseks on plaanis kulutada 36 660.- eurot, millest 1 000.- eurot kulub kinnistu hooldamiseks 35 000.- eurot on planeeritud investeeringuteks. Investeeringu aluseks on 2017. aastal koostatud projekt, mille raames plaanitakse rajada ausambani graniitkividest tee ja plats ausamba ette, lisaks pingid, valgustus jms.

09 Haridus

Hariduskulude eesmärgiks on kindlustada valla koolides riiklike õppeplaanidega ettenähtud põhiharidus, tagada vajadustele vastav arv kohti lasteaedades ning tingimused lastele alushariduse omandamiseks, õpilaste sõidusoodustus sõiduks kooli ja koju, eelistades valla koolide teeninduspiirkonnas õppijaid, samuti ülekanded teistele linnadele-valdadele nende laste eest, kes õpivad teistes koolides, ning kulutused huviharidusele.

Hariduskuludeks on 2018. aasta eelarve eelnõus planeeritud 3 300 677.- eurot. Häädemeeste valla eelarvest moodustavad kulutused haridusele 41,13 %.

Hariduskulude eelarvest kaetakse koolide pedagoogilise personali tööjõu- ja koolituskulud, osalised kulud õpikutele ja õpilasüritustele ning investeeringutele ja koolitoidu kulud.

Arvestades Kabli ja Häädemeeste lasteaedade rühmatäituvusi, kus on kõikides rühmades väga palju tühju kohti ning palju personali võrreldes Võiste ja Uulu lasteaedadega, tuleks juhatajatel tegeleda töötajate ja nende tööaegade jagamisega. Kui koostöö ei õnnestu, tuleks viia asutused ühtse juhtimise alla. 2018. aastal on arvestuslikud kohatasud lasteaedades: Uulu Lasteaed 290.- eurot, Tahkuranna Lasteaed Algkooli Võiste lasteaed 227.- eurot (arvestus käib koos kooliga, tegelik samas suurusjärgus Uulu Lasteaiaga), Häädemeeste Lasteaias 395.- eurot ja Kabli Lasteaias 538.- eurot ühe kuu kohta.

Uulu Lasteaeda on planeeritud 319 350.- eurot. Eelarve sisaldab personali-, administreerimis-, koolitus-, hoonete majandamise-, sõidukite-, inventari-, toiduainete-, meditsiini- ja õppevahendite kulusid. Eelarve on 2017. aasta tasemel.

Kabli Lasteaeda on planeeritud 157 964.- eurot. Eelarve sisaldab personali-, administreerimis-, koolitus-, hoonete majandamise-, sõidukite-, inventari-, toiduainete-, meditsiini- ja õppevahendite kulusid. Eelarves on suurendatud ca 12,5 tuhande euro võrra personalikuluseid lasteaiaõpetajate palgatõusu tõttu.

Häädemeeste Lasteaeda on planeeritud 267 108.- eurot. Eelarve sisaldab personali-, administreerimis-, koolitus-, hoonete majandamise-, sõidukite-, inventari-, toiduainete-, meditsiini- ja õppevahendite kulusid. Eelarves on suurendatud ca 15 tuhande euro võrra personalikuluseid lasteaiaõpetajate palgatõusu tõttu. Arvestavalt lasteaias käivate laste hulka, on eelarves arvestatud personalikuluseid uuest õppeaastast (sügisest) 3-le rühmale. Juhul kui laste arv ei võimalda rühma vähendamist, tuleb kokku hoida muu personali arvelt, k.a. koostöö Kabli lasteaiaga.

Lisaks suurele ülekulule personali arvelt (mitmed aastad on olnud lasteaias lapsi vähem, kui 3 rühma täitmiseks vaja) 4-rühmalise lasteaiana pidamisel, on tehtud ametiasutuste poolt 3 erinevat ettekirjutust, osad juba aasta tagasi. Kokku võib ettekirjutuste täitmine maksma minna üle 100 tuhande euro, lisaks soovib lasteasutuse hoolekogu Laredei tn rekonstrueerimist ja mustkatte rajamist. Paraku selliste vahendite leidmine olukorras, kus lapsevanemad soovivad jätkuvalt 10-15 lapselisi rühmasid ja ei ole koostöövalmis ca 42 tuhande euro ülekulutamise lõpetamiseks lasteaias, võimalik ei ole.

Tahkuranna Lasteaed Algkoolile on planeeritud 403 818.- eurot, eelarve on oluliselt väiksem kui 2017. aastal, kuid vähenemine on investeringute arvelt. Käesolev eelarve sisaldab Võiste lasteaias investeringuid 55 000.- euro eest, mis on planeeritud välistrasside, sissesõidutee ja parkla rekonstrueerimiseks. 2017. aastal teostati rühmaruumide, õuealal asuvate trasside ja teede rekonstrueerimine. Eelarvereale on lisatud varem eraldi real olnud koolitoit, lisaks on seda suurendatud, sest riik suurendas toetust 0,78 eurolt 1-le eurole.

Eelarve sisaldab tööjõu-, administreerimise-, lähetuse-, koolituse-, hoonete majandamise-, inventari-, toiduainete-, meditsiini-, õppevahendite kulusid. Majandus ja personalikulud on planeeritud 2017. aasta tasemel, k.a. kooliõpetajate palgafond, kuigi riik tõstis palka olulisel määral.

Uulu Põhikoolile on planeeritud 595 295.- eurot. Eelarvet on II lugemise eel vähendatud 2 500.- euro võrra. Eelarvest on ära võetud välijõusaali vahendid kokku 5 000.- eurot ja juurde lisatud 2 500.- eurot staadionile jalgpallivärvade ostmiseks. Eelarve sisaldab personali-, administreerimis-, koolitus-, hoonete majandamise-, sõidukite-, inventari-, toiduainete-, meditsiini- ja õppevahendite kulusid. Uulu Põhikooli eelarve sisaldab 5 000.- eurot keemiaklassi tõmbekapi ostu ja paigaldust. Eelarvereale on lisatud varem eraldi real olnud koolitoit, lisaks on seda suurendatud, sest riik suurendas toetust 0,78 eurolt 1-le eurole. Majandus ja personalikulud on planeeritud 2017. aasta tasemel, k.a. kooliõpetajate palgafond, kuigi riik tõstis palka olulisel määral.

Metsapoole Põhikoolile on planeeritud 295 592.- eurot. Eelarvet on II lugemise eel suurendatud 3 216.- euro võrra. Eelarve suurendamine on tingitud kooliõpetajate palgafondi suurendamise tõttu. Nimelt suurendati palgafondi väikese preemiafondi tekitamisega, mida on ca 200.- eurot õpetaja kohta pluss maksud. Eelarve sisaldab personali-, administreerimis-, koolitus-, hoonete majandamise-, sõidukite-, inventari-, toiduainete-, meditsiini- ja õppevahendite kulusid. Eelarvereale on lisatud eelarve I lugemisega koolitoidu tõus, sest riik suurendas toetust 0,78 eurolt 1-le eurole ning personalikulude tõus ca 28 tuhande euro võrra, kuigi riigi valemi järgi arvutades on Metsapoole koolis õpetajate palkadeks puudu ca 64 tuhat eurot, mis tuleb lisada valla eelarvest.

Häädemeeste Keskoolile on planeeritud 699 552.- eurot. Eelarvet on II lugemise eel suurendatud 7 335.- euro võrra. Eelarve muutmine on tingitud kooliõpetajate

palgafondi suurendamise ja sotsiaalpedagoogi lisandumise tõttu. Nimelt suurendati palgafondi väikese preemiafondi tekitamisega, mida on ca 200.- eurot õpetaja kohta pluss maksud ning toodi alates aprillist sotsiaalkeskusest kooli alla logopeed koos auto kuludega. Samas on võetud eelarvest maha ca 7 tuhande euro eest infotehnoloogia kulusid, kus eelmise aasta projektide tõttu oli sel real suurem kulu kui iga-aastaselt vajalik ning vähenesid ca 22 tuhande euro eest kultuuri ja vaba aja sisustamise kulud. Viimati nimetatud kulude sees olid mitmed projektid, nüüd on 2018. aasta projektide rahad tõstetud eraldi reale, summaks 10 300.- eurot. Eelarve sisaldab personali-, administreerimis-, koolitus-, hoonete majandamise-, sõidukite-, inventari-, toiduainete-, meditsiini- ja õppevahendite kulusid. Eelarvereale on lisatud koolitoidu tõus, sest riik suurendas toetust 0,78 eurolt 1-le eurole. Personalikulud on tõusnud eelarve I lugemisega ca 43 tuhande euro võrra, kuigi riigi valem järgi arvutades on Häädemeeste koolis õpetajate palkadeks puudu ca 6 tuhat eurot, mis tuleb lisada valla eelarvest. Põhikooli astmes on õpilaste arv piisav ja raha laekub minimaalse nõutud palga maksmisest ca 33 tuhat eurot enam, kuid gümnaasiumiastmes jääb õpetajate palgaraha puudu ca 39 tuhat eurot.

Häädemeeste Muusikakoolile on planeeritud 126 164.- eurot. Eelarve sisaldab personali-, administreerimis-, koolitus-, hoonete majandamise-, sõidukite-, inventari-, toiduainete-, meditsiini- ja õppevahendite kulusid.

Huviharidusele on planeeritud 133 229.- eurot. Eelarve sisaldab personali-, administreerimis-, koolitus-, inventari ja õppevahendite kulusid. Tegemist on riigilt laekuva huvihariduse rahaga, mille eest on lubatud teha vaid uusi lisandunud huviringe, maksta töötasu ringide läbiviijatele ning soetada vahendeid.

Õpilasveole on kavandatud 60 000.- eurot. Eelarve on 2017. aasta tasemel. Valitsus on lubanud suvest tasuta transporti, kuid jättis selle reguleerimise kohalikele ühistranspordikeskustele. Seetõttu ei ole veel teada, kas või mil määral hinnapoliitika muutub.

Õpilaspearaha all kajastatakse kulusid õpilaste kohta, kes käivad väljaspool valda asuvates huvialakoolides, koolides ja lasteaedades. 2018. aastaks planeeritud eelarve kogusumma on 227 600.- eurot. Summat on vähendatud ca 16 tuhat eurot, sest riik võttis enda kanda erakoolide rahastamise ning enam ei ole vaja arveldada endiste Häädemeeste ja Tahkuranna valla vahel, kuna tänaseks on moodustatud uus omavalitsus.

Suusaspordile ehk suusaklassile on kavandatud 7 670.- eurot. Kulutusi tehakse vaid siis, kui on kindel suusaklassi rahastus Suusaliidu poolt, mis on 50% eelarvest. Eelarvest rahastatakse laste teeningvahendite soetamist ja laagrites käimist. Eelarve on 2017. a. tasemel.

10 Sotsiaalne kaitse

Sotsiaalse kaitse kulude all arvestatakse kulutusi hoolekandeesutustele, ostetud teenuseid hooldekodudest, kõiki kindla ja ühekordse iseloomuga sotsiaaltoetusi, sotsiaalse kaitse alase tegevuse haldamist. 2018. aasta eelarves on neid kulutusi planeeritud kokku 838 501.- eurot.

Puuetega inimeste sotsiaalhoolekande asutuste eelarves arvestatakse kulutusi hooldekodudest lepingute alusel ostetud teenustele. Tegemist on endise Tahkuranna valla kulureaga. Planeeritud eelarve on 11 000.- eurot. 2017. aastal kulus tegelikult ca 2,5 tuhat eurot vähem. Kui ühtegi inimest mujale hooldekodudesse ei lisandu, siis ühinemise tõttu omavahelise arvlemise lõppemisel peaks summa veel vähenema. Häädemeeste poolel on hooldekodus olevate inimeste eest hooldekodu kliendi pensionile ja perekonna poolt juurde makstud summale veel lisaks makstav summa kokku ca 30 tuhat eurot ja seda Häädemeeste Hooldekodu ülimaldala kohatasu juures.

Puuetega täiskasvanute sotsiaalse kaitse eelarves toetused puuetega inimestele ja nende hooldamiseks kokku 8 000.- eurot.

Eakate sotsiaalseks kaitseks on eelarvesse planeeritud 29 610.- eurot.

Perekondade ja laste sotsiaalseks kaitseks on eelarvesse planeeritud 51 267.- eurot.

Lastehoiuteenus 2 000.- eurot.

Puudega lapsed 5 300.- eurot.

Vajaduspõhine lastetoetus 6 672.- eurot, mida on eelarve II lugemise eel suurendatud 3 172.- euro võrra seoses 2017. aastast ületulevate summade tõttu.

Riiklikuks toimetulekutoetusteks on 2018. aasta eelarve II lugemise eel juurde lisandunud 23 736.- eurot seoses 2017. a. jääkide ületoomisega, kokku on toimetulekutoetusteks planeeritud 82 387.- eurot.

Muuks sotsiaalseks kaitseks on eelarvesse planeeritud 34 041.- eurot, see kajastab matusetootusi ja Päästeameti küttekollete meetme kulusid koos omaosaga. Matusetootust on arvestatud 250.- eurot taotluse kohta.

Muu sotsabi kuludeks on planeeritud 37 600.- eurot, mis sisaldab sünnitoetusi, eakate üritusi, väikelaste vastuvõtu kulusid, muid sotsiaaltoetusi. Sünnitoetust on arvestatud 500.- eurot lapse kohta.

Sotsiaalmaja eelarve on planeeritud majanduskuludelt 2017. aasta tasemel, ehk 10 996.- eurot, millest 6 057.- eurot kulub personalikuludeks. 2017. aastal sisaldas eelarve sotsiaalmajas ruumi rekonstrueerimist.

Häädemeeste Päevakeskuse eelarvesse on planeeritud 2 958.- eurot, mida on eelarve II lugemise eel vähendatud 7 890.- euro võrra. Kuna vallavalitsusel on plaanis teha volikogule ettepanek nii Häädemeeste sotsiaalkeskuse kui Päevakeskuse likvideerimiseks, siis on eelarve koostamisel jäänud $\frac{1}{4}$ kuludest vanale reale ja ülejäänud summa on viidud Häädemeeste Hooldekodu alla. Peamine osa summast sisaldab tegevusjuhendajate kulusid, kes nagunii toimetasid hooldekodus. Allasutuse likvideerimine ei muuda teenuste kvaliteeti kehvemaks.

Häädemeeste Hooldekodu eelarve on eelarve II lugemise eel suurenenud 7 883.- euro võrra. Päevakeskusest on hooldekodu reale üle toodud tegevusjuhendajatega seonduv, kes nagunii toimetasidki hooldekodus. Hooldekodu eelarve mahuks on 546 687.- eurot.

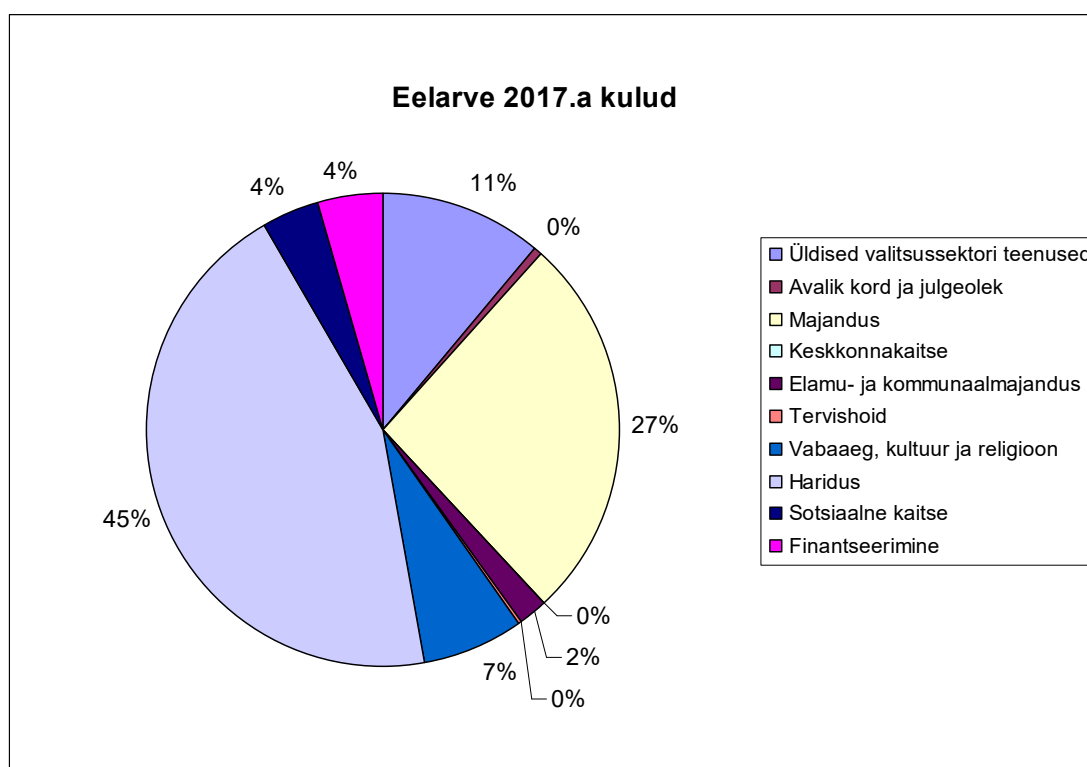
Eelarvesse on 320 000.- eurot investeringuteks. Ühinemislepingus on hooldekodu laiendamine esimese prioriteedina, kuid enne töödega alustamist ja tegeliku ehitussumma selgumiseni on veel vaja palju tööd teha. Kui tavakulud jäid samaks, siis tegelikkuses töötas hooldekodu ülimaldala kohatasu tõttu valla jaoks miinuses, 2017. aastal maksti iga väljastpoolt valda elava kliendi eest iga kuu ca 80.- eurot peale, kokku ca 15 tuhat eurot. Käesolevaks on vallavalitsus kohatasu tõstnud 480.- eurolt 580.- euro peale. Laienduse ja rekonstrueerimise elluviimisel tõuseb kohatasu eeldatavalt vähemalt 800.- eurole kuus. Probleemaatiline saab olema maksejõulise klientuuri leidmine, samuti satub ilmselt ohtu kohalike elanike koha saamise võimalus, sest Häädemeeste Hooldekodus saab olema üks kallimaid hindasid. Suurim põhjus selleks on uue majakarbi ehitamise vajadus laiendamise tõttu.

Häädemeeste Sotsiaalkeskuse eelarve on planeeritud 9 983.- eurot. 2017. aastal oli aga kogueelarve 66 675.- eurot, käesolevalt on eelarvest maha võetud kahe sotsiaaltöötaja palgakulu struktuurimuudatuste tõttu. Edaspidi läheb sotsiaaltöö spetsialisti töötasu vallavalitsuse rea kaudu. Eelarve II lugemise eel on eelarvesse alles jäänud summast enam $\frac{1}{4}$ logopeediga seonduvatest kuludest ja ülejäänud on viidud Häädemeeste Keskkooli alla. Vallavalitsusel on plaanis teha volikogule

ettepanek nii Häädemeeste sotsiaalkeskuse kui Päevakeskuse likvideerimiseks. Allasutuse likvideerimine ei muuda teenuste kvaliteeti kehvemaks.

Finantseerimistingud

Finantseerimistingutena on kajastatud pangalaenude tagasimaksmise vahendid 718 000.- eurot. Sellest summast ca 57 tuhat eurot on endise Häädemeeste valla poolt võetud laenude tagasimakse ja ca 661 tuhat eurot endise Tahkuranna valla poolt võetud laenude tagasimakse osa. Tegelikult viimasest summast 500 tuhat eurot võttis laenu juba uus omavalitsus, kuid lühiajaline laen võeti toetuste eest ehitatud objektide rahastamiseks nn. sildfinantseerimise teel. Antud summa oli vaja võtta, sest valla raha oli kinni EAS-is ja PRIA-s.

Joonis 4 Eelarve 2018.a kulud

Karel Tõlp
Vallavanem